

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-04-09

Ärende
TN 2026-0310

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Johan Nordenblank
johan.nordenblank@regionstockholm.se

Trafiknämnden
2026-05-26

Yttrande över regionrevisorernas rapport nr 17/2025 Trafiknämndens kontroll över färdtjänstens efterlevnad av dataskyddsförordningen (GDPR)

Förslag till beslut

Trafiknämnden beslutar följande.

1. Förvaltningschefens tjänsteutlåtande utgör trafiknämndens yttrande över regionrevisorernas rapport 17/2025 Trafiknämndens kontroll över färdtjänstens efterlevnad av dataskyddsförordningen (GDPR).
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regionrevisorerna har granskat trafiknämndens styrning, kontroll och uppföljning av dataskyddsförordningen inom färdtjänstverksamheten och bedömer att arbetet endast är delvis ändamålsenligt. Granskningen visar att grundläggande strukturer finns, men att det finns brister bland annat i ansvarsfördelning, aktualitet i styrdokument, uppföljning av personuppgiftsbiträden, registerförteckning, utbildningsuppföljning samt information till färdtjänstresenärer. Vidare bedöms nämndens årliga rapportering inte ge en heltäckande bild av färdtjänstens dataskyddsarbete. I detta ärende lämnar trafiknämnden sitt yttrande över regionrevisorernas rapport.

Bakgrund

Kommunerna i Stockholms län har, enligt lag (1997:736) om färdtjänst, överlåtit ansvaret för färdtjänsten till Region Stockholm. Inom färdtjänstverksamheten hanteras stora mängder personuppgifter, varav många utgör känsliga personuppgifter enligt dataskyddsförordningen. Trafiknämnden är personuppgiftsansvarig och överlåter genom personuppgiftsbiträdesavtal viss behandling av personuppgifter till externa leverantörer.

Dataskyddsförordningen ställer krav på att personuppgiftsansvarig säkerställer laglig, säker och dokumenterad behandling av personuppgifter samt kan visa att kraven uppfylls. Detta omfattar bland annat tekniska och organisatoriska skyddsåtgärder, tydliga rutiner, avtal, register över personuppgiftsbehandlingar och systematisk uppföljning.

En granskning som genomfördes av trafikförvaltningens dataskyddsombud 2021 (Årsrapport 2021 : Granskning av efterlevnad av dataskyddsförordningen, TN 2021-0010) visade brister i dokumentationen av skydd och kontroll av personuppgifter inom färdtjänstverksamheten. Syftet med den aktuella revisionsgranskningen har därför varit att bedöma om trafiknämnden säkerställt tillräcklig styrning och kontroll i efterlevnaden av dataskyddsförordningen. Granskningen visar att grundläggande strukturer finns, men att styrning och löpande kontroll behöver stärkas för att minska risken för brister.

Revisionens rekommendationer

1. Trafiknämnden bör säkerställa att hantering av färdtjänstresenärernas personuppgifter är tydligt spårbara i alla led samt att personuppgiftbiträden och underbiträden är tydligt dokumenterade.
2. Trafiknämnden bör säkerställa att resenärer i färdtjänstens verksamhet tydligt informeras om behandling av personuppgifter i tredje land samt redogör för vilka skyddsåtgärder som tillämpas.
3. Trafiknämnden bör säkerställa att registerförteckningen i färdtjänstens verksamhet regelbundet hålls uppdaterad.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att trafiknämnden endast delvis har säkerställt en ändamålsenlig styrning och kontroll i efterlevnaden av dataskyddsförordningen i färdtjänstens verksamhet.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-04-09

Ärende
TN 2026-0310

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Granskningen visar att trafiknämnden har etablerat grundläggande strukturer för dataskyddsarbetet men att det finns vissa brister i styrning, kontroll och uppföljning som sammantaget kan innebära risk för att personuppgifter inte hanteras på ett tillräckligt säkert sätt.

Ansvarsfördelningen är delvis otydlig, vissa interna styrdokument saknar tydlighet och aktualitet, och uppföljningen av underleverantörer är bristfällig.

Den löpande kontrollen behöver utvecklas för att bli mer systematisk, bland annat genom granskning av registerförteckningen, redovisning av skyddsåtgärder vid tredjelandsoverföringar och uppföljning av medarbetarnas utbildningar.

Förvaltningens förslag och motivering

Revisorerna vill särskilt ha svar på hur trafiknämnden kan säkerställa att:

- hantering av färdtjänstresenärernas personuppgifter är tydligt spårbara i alla led hos personuppgiftsbiträden och underbiträden.
- resenärer i färdtjänstens verksamhet tydligt informeras om behandling av personuppgifter i tredje land genom att redogöra för vilka skyddsåtgärder som tillämpas.

Personuppgiftsansvarig kan besluta att delar av eller en fullständig behandling av personuppgifter ska, för dennes räkning, utföras av en annan fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ – ett så kallat personuppgiftsbiträde. Personuppgiftsansvarig får endast anlita sådana personuppgiftsbiträden som ger tillräckliga garantier om att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder på ett sådant sätt att behandlingen av personuppgifter uppfyller kraven i dataskyddsförordningen och säkerställer att den registrerades rättigheter skyddas. Den personuppgiftsansvarige bör innan ett personuppgiftsbiträde anlitas förhöra sig om hur biträdet kommer att behandla personuppgifterna tekniskt, hur arbetet är organiserat, vilket skydd personuppgifterna har hos denne och hur den registrerades rättigheter tillvaratas.

Personuppgiftsansvarige är skyldig att skriftligt upprätta ett bindande avtal med personuppgiftsbiträdet. Avtalet ska innehålla så utförliga instruktioner och krav att otillåten behandling av personuppgifter inte kommer att utföras av personuppgiftsbiträdet.

Ett personuppgiftsbiträde kan, i sin tur, anlita ett annat personuppgiftsbiträde för att utföra hela eller delar av en personuppgiftsbehandling åt personuppgiftsansvarig - ett så kallat underbiträde. Både det ursprungliga personuppgiftsbiträdet och underbiträdet blir då personuppgiftsbiträden i förhållande till den personuppgiftsansvarige, då båda behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. Underbiträdet måste kunna lämna samma garantier för behandlingens säkerhet som de personuppgiftsbiträdet lämnat personuppgiftsansvarig. Därför krävs personuppgiftsansvariges skriftliga godkännande innan personuppgiftsbiträdet får anlita ett underbiträde. Detta innebär inte att det uppkommer en avtalsrelation mellan personuppgiftsansvarig och underbiträdet. Tillståndet för personuppgiftsbiträdet att anlita ett underbiträde regleras i avtalet mellan personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträdet.

Färdtjänsten har tecknat personuppgiftsbiträdesavtal med tjänsteleverantörer där sådant tillstånd för personuppgiftsbiträdet att anlita underbiträde har medgivits. Vid revisionskontorets granskning av färdtjänstens avtal noterades att färdtjänsten, i avtal, inte medgivit de taxibolag som kör åt färdtjänsten tillstånd att teckna underbiträdesavtal med de åkare och åkerier som utför uppdrag åt taxibolaget.

Färdtjänsten har tidigare ansett att de åkare och åkerier som utför uppdrag åt kontrakterade taxibolag inte är att betrakta som underbiträden. Med anledning av revisionskontorets granskning och fråga anser trafikförvaltningen att frågan bör utredas på nytt i syfte att klargöra det juridiska förhållandet mellan trafiknämnden och de åkare och åkerier som genom anslutning till kontrakterade taxibolag utför uppdrag åt färdtjänsten. Ett utredningsarbete har därför påbörjats.

Trafiknämnden avvaktar utredningens slutsatser och kommer att utföra påkallade förändringar av avtal och rutiner för avtalsuppföljning i enlighet med denna.

Revisionskontoret har vid granskning av färdtjänstens avtal funnit att det i dessa avtal är otydligt och oklart uttryckt om trafiknämnden givit personuppgiftsbiträdet tillstånd att anlita underbiträde där sådant tillstånd är påkallat eller inte medgivit tillstånd i de avtal med personuppgiftsbiträdet där denne inte avser att anlita underbiträde.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-04-09

Ärende
TN 2026-0310

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Trafikförvaltningen instämmer i revisionskontorets bedömning om avtalens utformning och avser tydliggöra formen i avtalen som tecknas med leverantör i stundande upphandling E53 och E54.

Med ovanstående åtgärder anser trafikförvaltningen att hantering av färdtjänstresenärernas personuppgifter görs tydligt spårbara i alla led hos personuppgiftsbiträden och underbiträden samt att revisionskontorets fråga besvarats.

Den registrerade har rätt till information om hur dennes personuppgifter behandlas hos personuppgiftsansvarig och dennes personuppgiftsbiträden. Informationen ska lämnas till den registrerade när personuppgifterna samlas in, under pågående behandling samt i samband med att den registrerade begär ett registerutdrag över behandlade personuppgifter eller när en personuppgiftsincident inträffar där det finns en risk att den registrerade utsätts för identitetsstöld eller bedrägeri. Den ska lämnas kostnadsfritt och skriftligt (även i elektronisk form) med användning av klart och tydligt språk. Den registrerade ska informeras om behandlingen, dennes rättigheter, huruvida personuppgifter behandlas utanför EU (tredjeland), att denne kan lämna klagomål till tillsynsmyndighet samt kontaktuppgifter till personuppgiftsansvariges dataskyddsombud.

Färdtjänsten lämnar denna information i broschyrer, på ansökningsblanketter, på färdtjänstens webbsida samt på informationsblad som bifogas registerutdrag.

För att hantera beställningar av färdtjänsttaxi som görs på telefon har färdtjänsten anlitat företaget Dynava AB (tidigare: "Samres AB"), de har beställningscentraler utanför EU/EES (i Senegal och Moldavien). Detta innebär att vissa personuppgifter (namn, telefonnummer samt beställningsinformation) som tillhör färdtjänstresenärer behandlas i tredjeland vilket därmed färdtjänsten är skyldig att informera resenärer om.

Vid tiden för revisionskontorets granskning fanns inaktuell information på webbsidan och på informationsblad som hänvisade till Europarådets konvention nr 108. Texten på webbsidan och i informationsbladet har nu ändrats till att hänvisa till de bindande företagsbestämmelser om dataskydd inom en internationell koncern eller en internationell grupp av företag ("BCR"), vilka Dynava AB (Samres AB) fått godkända för tredjelands överföring av IMY.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-04-09

Ärende
TN 2026-0310

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Trafikförvaltningen anser därmed att det har säkerställts att resenärer i färdtjänstens verksamhet tydligt informerats om behandling av personuppgifter i tredje land i enlighet med dataskyddsförordningen och att revisionskontorets fråga har besvarats.

Utöver de ovanstående rekommendationerna har revisionskontoret även identifierat ett antal ytterligare brister. De flesta av dessa var redan kända av dataskyddsfunktionen och har därför beaktats i funktionens målarbete för perioden 2025–2027.

Målområdena är kopplade till IT-avdelningens mål och syftar till att stärka ansvarstagande, kompetens, robusthet och incidenthanteringsförmåga inom informationssäkerhet och dataskydd. Utifrån detta har dataskyddsfunktionen identifierat sex prioriterade delmål, bland annat leverantörsuppföljning, styrande dokument, registerhantering, registrerades rättigheter, inbyggt dataskydd samt utbildning.

Det pågår därmed redan ett strukturerat arbete inom Trafikförvaltningen för att utveckla dataskyddsarbetet och åtgärda flera av de brister som regionrevisorerna har påtalat.

Inom ramen för dataskyddsfunktionens målområden för 2026 pågår en översyn av befintliga styrande dokument och rutiner kopplade till dataskydd. Syftet är att säkerställa att dokumentationen är aktuell, korrekt och lättillgänglig samt ger tydligt stöd för verksamheten.

För de lokala rutiner som gäller inom färdtjänstens verksamhetsområde, avser färdtjänsten prioritera en översyn och uppdatering av dessa.

När det gäller regionrevisorernas synpunkter avseende brister i den löpande kontrollen och granskningen av behandlingarna i registerförteckningen pågår även här ett utvecklingsarbete. Arbetet är kopplat till dataskyddsfunktionens målområde för registerförteckning och konsekvensbedömningar och relaterar till det övergripande målet att stärka verksamhetens ansvarstagande och arbetssätt inom informationssäkerhet.

Dataskyddsfunktionens målsättning är att genom systematisk granskning och uppdatering av registerförteckningen höja kvaliteten, aktualiteten och tillförlitligheten i registret.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-04-09

Ärende
TN 2026-0310

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Regionrevisorerna har även uppmärksammat att det hittills inte har skett någon systematisk kontroll eller uppföljning av om medarbetare inom färdtjänstsektionen har genomfört de utbildningar som erbjuds. Förvaltningen kommer att säkerställa att det görs framgent.

Inom ramen för dataskyddsfunktionens mål för 2026 pågår även ett arbete med att utreda möjligheterna att införa en obligatorisk utbildning inom dataskydd för informationsägare och informationsförvaltare. Syftet är att stärka kunskapsnivån, säkerställa en mer enhetlig efterlevnad samt möjliggöra uppföljning.

Trafikförvaltningen delar vidare revisionskontorets bedömning att incidentloggarna i huvudsak är upprättade i enlighet med dataskyddsförordningen. De identifierade bristerna gällande avsaknad av tidsangivelser, dokumentation av informationsägarers genomförda bedömning samt tydlig uppgift om huruvida incidenten inträffat hos personuppgiftsbiträde eller underbiträde är kända.

För att säkerställa fullständig spårbarhet och en mer enhetlig dokumentation kommer incidentloggen och tillhörande rutiner att förtydligas. Detta inkluderar krav på dokumentation av relevanta tidsangivelser, att informationsägarers bedömning alltid ska framgå samt att ansvarsförhållanden mellan personuppgiftsansvarig, personuppgiftsbiträde och eventuellt underbiträde tydligt anges. Åtgärderna syftar till att stärka den interna kontrollen och säkerställa fortsatt efterlevnad av dataskyddsförordningen.

Vidare har dataskyddsombudet noterat revisorernas synpunkt avseende otydlighet kring huruvida färdtjänstverksamheten omfattas av årsrapporteringen. Avsikten med årsrapporten är att den ska omfatta samtliga verksamhetsdelar inom trafiknämnden, samt AB SL och WÅAB. Dataskyddsombudet delar dock bedömningen att detta kan framgå tydligare. I den senaste årsrapporten (för 2025) har därför vissa förtydliganden gjorts.

Bland annat har det i inledningen tydliggjorts att trafiknämndens ansvarsområde även omfattar varumärkena Färdtjänst och Spårvägmuseet och att dessa därför ingår i den del av rapporten som rör trafiknämnden. I bilagan som innehåller de övergripande årliga kontrollerna har även vissa separata redovisningar för Färdtjänstverksamheten gjorts, i de delar där detta har bedömts nödvändigt. Med dessa åtgärder avser trafikförvaltningen hantera de brister rörande personuppgiftsbehandling som revisionsrapporten beskrivit.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-04-09

Ärende
TN 2026-0310

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Ekonomiska konsekvenser

Beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Riskbedömning

Beslut medför inga väsentliga risker.

Säkerhetskonsekvenser

Beslut innebär oförändrade säkerhetskonsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Beslut innebär oförändrade miljökonsekvenser.

Sociala konsekvenser

Beslut bedöms inte ha någon påverkan på sociala konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Förvaltningschefens tjänsteutlåtande, daterad 9 april 2026
- Regionrevisorernas rapport nr 17/2025 Trafiknämndens kontroll över färdtjänstens efterlevnad av dataskyddsförordningen (GDPR)

Skickas till

Regionrevisorerna

Erik Norling
Förvaltningschef

Johan Nordenblank
Chef trafikavdelningen